

# Polskie groby na Zaolziu przez Internet

Data publikacji: 15.03.2023 7:29

W zaolziańskich grobach spoczywają przodkowie i krewni niejednego z mieszkańców Śląska Cieszyńskiego. Teraz będzie można łatwiej je odnaleźć.

*Grób 12 ofiar egzekucji z 18.09.1939 roku przy kopalni "Barbara", fot. 2022, MKiDN/<https://baza.polonika.pl/>*

Dzięki działaniom Instytutu Polonika i stworzonego przez niego portalu „Dziedzictwo za granicą. Baza poloników” ([www.baza.polonika.pl](http://www.baza.polonika.pl)) na zaolziańskich cmentarzach łatwiej będzie odnaleźć groby naszych przodków czy krewnych.

W lipcu ubiegłego roku na terenie cmentarzy w Karwinie, Czeskim Cieszynie i Ligotce Kameralnej prace prowadziła grupa studentów Instytutu Historii Sztuki Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie. Dzięki temu zinwentaryzowano polskie nagrobki (kryterium były napisy w języku polskim) na cmentarzach w Karwinie-Kopalniach, Karwinie-Meksyku, Czeskim Cieszynie i Ligotce Kameralnej, Hawierzowie itd.

## Jak przeglądać katalog?

Po wejściu na stronę [www.baza.polonika.pl](http://www.baza.polonika.pl) wystarczy wpisać w katalogu poloników na przykład słowo „Karwina”, by zobaczyć polskie miejsca pochówku na nekropolii w Kopalniach. Można też skorzystać z opcji „Zobacz na mapie” zaznaczając np. „Karta dokumentacyjna pomnika nagrobnego”.

## Jakie informacje znajdują się na portalu?

Sporo różnych danych – prócz zdjęć nagrobka są dane na temat jego stanu technicznego, wyrytej inskrypcji, wymiarów, materiałów, z jakich został wykonany, a nieraz i informacji na temat pochowanej osoby. Są też dane o cmentarzu, rok założenia, powierzchnia, a także jego plan.

Przykładowo, znaleźliśmy informację o Grobie 12 ofiar egzekucji z 18.09.1939 roku przy kopalni „Barbara”, który znajduje się w Hawierzowie:

*18 września 1939 roku w lasku przy kopalni „Barbara” w Karwinie Niemcy dokonali egzekucji 12 Polaków. Większość z nich była górnikami pracującymi w tej kopalni. We wrześniu 1945 roku ofiary przeniesiono do wspólnego grobu na cmentarzu w Suchej Średniej (cz. Prostřední Suchá). Na grobie znajduje się tablica z nazwiskami ofiar, której autorami są Bohuslav Man i Adolf Kubiczek. Została ona ufundowana w 1969 roku przez radę zakładową kopalni 1 Maja w Karwinie (wcześniej „Barbara”) dzięki staraniom syna i żony zamordowanego górnika Jana Mrajcy. Na tablicy, oprócz imion i nazwisk zamordowanych, umieszczony jest napis w języku czeskim i polskim: „Zde odpočívají bojovníci, kteří padli v boji s fašismem ve dnech/ 18.9.1939/ Tutaj odpočívajú bojovníci/ którzy zginęli w walce z faszyzmem/ w dniach 18.9.1939” Na miejscu kaźni w lasku obok kopalni postawiono pomnik w formie kapliczki, na którym wyryto nazwiska pomordowanych. Autorem pomnika był Józef Wątroba.*

Informacja wzbogacona jest zdjęciami oraz mapą z zaznaczoną lokalizacją.

## Kto skorzysta?

Informacje są ogólnodostępne. Portal posłużyć może jako źródło wiedzy dla naukowców, historyków, pasjonatów historii jak i osób zgłębiających rodzinne genealogie.